

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 276

van **KAROLIEN GROSEMANS**

datum: 16 december 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Wateroverlast Herk-de-Stad - Evaluatie en maatregelen

In mijn schriftelijke vraag nr. 92 van 15 oktober 2021 stelde ik de minister een aantal vragen over de wateroverlast in Herk-de-Stad en de evaluatie hiervan. Uit het antwoord blijkt dat de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) bij de lopende inrichtingswerken aan het Schulensbroek de bergingscapaciteit wil verhogen.

1. Er vond na de overstromingen in (Schulen) Herk-de-Stad een evaluatie plaats.
 - a) Kan de minister toelichten welke maatregelen en werken gepland staan om in de toekomst deze overstromingen te voorkomen?
 - b) Op 29 oktober 2021 werd een evaluatievergadering gepland met de gemeente Herk-de-Stad.

Wat waren de conclusies van deze vergadering?

2. De VMM onderzoekt de mogelijkheden om de maximumcapaciteit van de waterberging in het Schulensbroek te verhogen en om het wachtbekken meer gecontroleerd te vullen.

Klopt deze informatie? Indien ja, kan de minister meer toelichting geven? Wat is de bergingscapaciteit nu en wat zal ze zijn na de nieuwe berekening?

3. Volgens het schepencollege van Herk-de-Stad is de VMM van plan het gebied veel vaker onder water te laten lopen. Dat zorgt uiteraard voor heel wat ongerustheid bij de omwonenden.

Klopt deze informatie? Heeft de minister hieromtrent al meer info ter beschikking via de officiële kanalen van de VMM?

4. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 92 van 15 oktober 2021 gaf de VMM aan dat de aanleg van bijkomende beschermingsdijken in de omgeving van het Schulensmeer aangewezen is.

Is men van plan om bijkomende dijken te realiseren? Waar zouden die komen en tegen wanneer?

ANTWOORD

op vraag nr. 276 van 16 december 2021

van **KAROLIEN GROSEMANS**

1. a) Ik wil benadrukken dat de neerslag zoals deze ons in juli 2021 trof zeer hevig was. Bij dergelijke regenval is het zeer moeilijk om het risico op overstromingen tot nul te herleiden. De uitdaging is om het water zo te beheren en sturen opdat mogelijke overstromingsschade maximaal beperkt kan worden. Het is daarbij belangrijk om de beschikbare bergingsruimte zo optimaal mogelijk in te zetten. Herk-de-Stad is gelegen aan de samenvloeiing van Demer, Herk en Gete. Een aanpak op schaal van het volledige stroomgebied is noodzakelijk. Zeer belangrijk is dat in overleg met de gemeentes Hoegaarden, Tienen, Zoutleeuw, Landen en Linter een globale aanpak voorbereid wordt om voor een optimale benutting van de berging in het volledige valleigebied van de Gete te zorgen. Door voor een betere berging in de opwaartse valleigebieden te zorgen kan de druk in de afwaartse gebieden, waaronder Herk-de-Stad, beperkt worden.

b) Het overleg werd georganiseerd door de gouverneur. Er werden afspraken gemaakt over de versterking van de crisiswerking en -communicatie door de opmaak van een BNIP Demer, de nood aan extra lokale beschermingsdijken voor o.a. de Neerstraat en extra waterberging in het valleigebied van de Gete.
2. Vlaanderen heeft reeds heel wat maatregelen genomen om de waterberging te maximaliseren en de wateroverlast in te perken. Naast concrete op het terrein die vandaag reeds lopen bekijkt de VMM bekijkt verschillende mogelijkheden voor het Schulensmeer. In het kader van het LIFE-project wordt de bergingscapaciteit verhoogd door de verwijdering van de kunstmatige zandhopen én de realisatie van moeraszones. Dit project is in uitvoering. Hierbij neemt de bergingscapaciteit met ongeveer 300.000m³ toe. De totale capaciteit bij een volledige vulling van het overstromingsgebied bedraagt ruim 15.000.000 m³.

Daarnaast bekijkt de VMM de mogelijkheden om de vulling van het wachtbekken te Schulen verder te optimaliseren door meer water door te sturen in Diest. De huidige werken aan de Grote Steunbeer in Diest zijn hierbij een cruciale factor. Door zo lang mogelijk hogere debieten via de Demer af te voeren kan voorkomen worden dat het wachtbekken te snel vult. Natuurlijk moet hierbij ook steeds oog zijn voor de situatie stroomafwaarts Diest, waar eveneens schade moet worden vermeden.
3. In het buitenbekken werden in het verleden overstromingen maximaal vermeden gezien de vroegere aanwezigheid van veel landbouwactiviteiten in het gebied. Hiervoor werd het pompgemaal gerealiseerd. De voorbije decennia kreeg het buitenbekken grotendeels een natuur bestemming. Daarom zal de gravitaire afvoermogelijkheid hersteld worden en zal het pompgemaal minder ingeschakeld worden. Lokaal zal in het natuurgebied hierdoor een gewijzigde grondwaterstand gerealiseerd worden en zal dit gebied ook frequenter overstroomd. Het is duidelijk dat deze beperkte overstromingen geen bedreiging vormen voor woongebieden. Te hoge peilen in het gebied waarbij woningen bedreigd worden zullen in de toekomst zoveel als mogelijk voorkomen worden door meer water door te voeren via de Grote Steunbeer (zie antwoord op vraag 2).

4. De realisatie van bijkomende beschermingsdijken in de omgeving van de Neerstraat en Stationsstraat wordt voorbereid. De bestaande dijken in de omgeving van de Vroentestraat worden geoptimaliseerd. De VMM werkt momenteel een concreet voorstel uit én plant hierover een overleg met de gemeente in de eerste maanden van 2022. Tijdens dit overleg zal de VMM verdere afspraken maken over dit project en de timing.